

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžf/70/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200112
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5015200112.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu: IMI SPED, spol. s r.o., so sídlom Jánošíkova 21, 010 01 Žilina, IČO: 31 582 311, právne zastúpený: Mgr. Ján Páchnik, advokát so sídlom Mariánske námestie 29/6, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/345916/2014 zo dňa 1. augusta 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 20S/33/2015-65 zo dňa 25. augusta 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 20S/33/2015-65 zo dňa 25. augusta 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 20S/33/2015-65 zo dňa 25.08.2015 postupom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/345916/2014 zo dňa 01.08.2014, ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 9500302/5/665408/2013 zo dňa 19.02.2013. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutím Daňového úradu Žilina č. 9500302/5/665408/2013 zo dňa 19.02.2013 bol žalobcovi podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok) vyrubený úrok z omeškania v sume 217,80 € za nezaplatenie preddavku na dani z motorových vozidiel na zdaňovacie obdobie november 2010 v ustanovenej lehote do 30.11.2010 v ustanovenej výške 8 550,96 €.

3. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobca namietal nesprávny postup prvostupňového orgánu a v nadväznosti naň aj žalovaného správneho orgánu pri určení výšky preddavku a následnom vyrubení úroku z omeškania, nakoľko vychádzali z nesprávne stanovenej

predpokladanej dane, keď žalobca omylom pri jej určovaní v rozpore s ustanovením § 84 zákona č. 582/2004 Z.z. uviedol ako predmet dane aj motorové vozidlá používané na podnikanie v zahraničí, čím došlo k zvýšeniu predpokladanej dane. Žalobca určil správnu výšku preddavku v dodatočnom daňovom priznaní, no napriek tomu prvostupňový orgán a žalovaný vychádzali z pôvodne nesprávne určenej predpokladanej dane a žalobcom upravenú výšku preddavku v dodatočnom daňovom priznaní nezohľadnili. Podľa názoru žalobcu tak došlo k učeniu preddavku v rozpore so zákonom, pričom poukázal na ustanovenia § 156 ods. 1 a 4 Daňového poriadku, z ktorých vyplýva, že úrok z omeškania musí vychádzať z preddavku v ustanovenej výške, t.j. výške, ktorú ustanovuje zákon. Vzhľadom na uvedené mal žalobca za to, že rozhodnutie žalovaného ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu je v rozpore so zásadou právneho štátu, t.j. zásadou, že z nepráva nemôže vzniknúť právo.

4. Krajský súd dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby a právne argumentoval tým, že východiskom pre určenie výšky preddavkov na daň z motorových vozidiel na rok 2010 bolo v danom prípade daňové priznanie žalobcu za zdaňovacie obdobie 2009. Keďže v bode 52 daňového priznania (preddavok na daň) žalobca uviedol predpokladanú daň vo výške 102 611,54 €, túto sumu je potrebné považovať za základ pre určenie výšky preddavku. V súlade s § 91 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z.z. bola výška preddavku určená ako jedna dvanásťtina predpokladanej dane t.j. 8 550,96 €. Krajský súd zdôraznil, že žalobca mohol účinne meniť výšku preddavkov na daň na rok 2010 a to podaním dodatočného daňového priznania do 31.1.2011, t.j. do konca lehoty na podanie daňového priznania na daň z motorových vozidiel za rok 2010. Na základe dodatočného daňového priznania mohol správca dane prehodnotiť výšku mesačných preddavkov na daň na rok 2010, avšak len tých mesačných preddavkov, ktorých omeškanie s platením doposiaľ nenastalo. Nakoľko povinnosť daňového subjektu na platenie preddavkov na daň na obdobie roku 2010 trvala v čase splatnosti preddavku a aj počas celej doby omeškania s platením preddavku a počas celej doby omeškania s platením preddavku na daň za november 2010 nenastala zmena rozhodujúcich skutočností pre učenie výšky preddavku, podanie dodatočného daňového priznania za rok 2009 nemôže ovplyvniť výšku preddavkov na zdaňovacie obdobie 2010. Záverom krajský súd poukázal na skutočnosť, že žalobca nesie podnikateľské riziko, ktoré v sebe obsahuje aj zodpovednosť za neprofesionálny prístup k výkonu podnikateľskej činnosti a preto musí niesť dôsledky tohto konania, ktorým je vyrubenie úroku z omeškania za oneskorenú úradu preddavkov na daň z motorových vozidiel.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žiadal, aby odvolací súd podľa § 224 ods. 2 O.s.p. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

6. Žalobca v odvolaní namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a postupom krajského súdu došlo k odňatiu jeho práva na možnosť konať pred súdom. Úvodom žalobca opätovne poukázal na nesprávnosť postupu žalovaného ako aj prvostupňového orgánu, pričom argumentoval dôvodmi uvedenými v žalobe. K odvolaciemu dôvodu týkajúcemu sa nesprávneho právneho posúdenia veci uviedol, že krajský súd nesprávne interpretoval ustanovenia zákona č. 582/2004 Z.z., zákona č. 563/2009 Z.z. a Ústavy SR. Záver krajského súdu, že skutočnosť ovplyvňujúca výšku preddavku nastali až po 31.1.2011 a preto nemajú vplyv na určenie preddavku na daň a následne na výšku úroku z omeškania považuje za nesprávny, keďže v predmetnej veci nejde o zmenu rozhodujúcich skutočností, ale o to, že došlo len k zosúladieniu právneho stavu so skutočnosťou. Nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, že úrok z omeškania je súčasťou podnikateľského rizika žalobcu. V závere namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, keď krajský súd síce citoval ustanovenia právnych predpisov, avšak zo samotného odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, z akých konkrétnych ustanovení právnych predpisov pri posúdení veci vychádzal.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na ustanovenie § 91 ods. 9 zákona č. 582/2004 Z.z., z ktorého vyplýva, že zmena predmetu dane v priebehu zdaňovacieho obdobia nemá vplyv na

platenie preddavkov na daň. Uviedol, že v prípade žalobcu došlo v priebehu jedného zdaňovacieho obdobia k viacerým vznikom a zánikom daňovej povinnosti z dôvodu používania resp. nepoužívania motorového vozidla na podnikanie a práve z týchto dôvodov zákonodarca ustanovil, že výška preddavkov sa nebude v priebehu zdaňovacieho obdobia meniť. Zákon však umožňuje zmeniť výšku preddavkov len na základe rozhodnutia správcu dane podľa § 91 ods. 10 zákona č. 582/2004 Z.z. s tým, že platenie preddavkov inak na základe rozhodnutia správcu dane je možné len v konkrétnom zdaňovacom období a nie po skončení zdaňovacieho obdobia, v ktorom vznikla povinnosť platenia preddavkov. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

9. Podľa § 491 ods. 1 zákona NR SR č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti O.s.p. pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

11. V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

12. Podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe dani a poplatkov, úrok z omeškania správcu dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane preddavok na daň.

13. Podľa § 91 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z.z. v znení k 30.11.2012, preddavok na daň je platba na daň, ktorú je daňovník povinný platiť v priebehu zdaňovacieho obdobia.

14. Podľa § 156 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe dani a poplatkov, ak preddavok na daň nebol zaplatený v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane, správca dane vyrubí úrok z omeškania podľa odseku 2 do dňa platby vrátane, najdlhšie do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania.

15. Podľa § 91 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, daňovník, ktorého predpokladaná daň u jedného správcu dane presiahne 8 292 eur, je povinný platiť mesačné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške jednej dvanástiny predpokladanej dane. Mesačné preddavky na daň sú splatné do konca príslušného kalendárneho mesiaca.

16. Podľa § 91 ods. 10 zákona č. 582/2004 Z.z. ak sa zmení skutočnosť, na základe ktorej bola predpokladaná daň vypočítaná, správca dane môže určiť platenie preddavkov na daň inak, ako je ustanovené v odsekoch 1 a 2. Správca dane môže určiť platenie preddavkov na daň inak aj na základe žiadosti daňovníka. Proti rozhodnutiu správcu dane o platení preddavkov na daň inak na základe žiadosti daňovníka sa nemožno odvolať.

17. Odvolací súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že žalobca podal dňa 28.01.2010 daňové priznanie k dani z motorových vozidiel za zdaňovacie obdobie 2009. V bode 52 daňového priznania uviedol predpokladanú daň na zdaňovacie obdobie 2010 vo výške 102 611,54 €. Správca dane následne s použitím ustanovenia § 91 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z.z. vyčíslil výšku mesačného preddavku na sumu 8550,96 eur, ktorú sumu bol žalobca povinný zaplatiť v zmysle § 91 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z.z. do konca príslušného kalendárneho mesiaca. Vzhľadom k tomu, že žalobca sa za mesiac november 2010 dostal do omeškania s úhradou preddavku, správca dane mu za obdobie omeškania od 01.12.2010 do dátumu podania daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2010 vyrubil úrok z omeškania vo výške 217,80 €. Podľa žalobcu došlo k nesprávnemu určaniu výšky predpokladanej dane tým, že správca dane do sumy predpokladanej dane zahrnul aj daň na motorové vozidlá používané na podnikanie v zahraničí, čím došlo k navýšeniu predpokladanej dane, t.j. aj sumy mesačných preddavkov na daň a následnému nesprávnemu určaniu výšky úroku z omeškania.

18. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že u daňovníka, ktorému vznikla povinnosť platiť preddavky na daň, vznik ani zánik daňovej povinnosti v priebehu zdaňovacieho obdobia nemá vplyv na výšku platenia preddavkov na daň. To znamená, že daňovník, ktorému vznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa výšky predpokladanej dane k 1. januáru bežného zdaňovacieho obdobia, je povinný ich platiť do konca zdaňovacieho obdobia v nezmenenej výške, a to aj vtedy, ak v priebehu zdaňovacieho obdobia dôjde k zániku alebo novému vzniku daňovej povinnosti. Pri vzniku alebo zániku daňovej povinnosti v priebehu zdaňovacieho obdobia je možné výšku preddavkov na daň zmeniť alebo zrušiť, ale iba na základe rozhodnutia správcu dane. Rozhodnúť o určení platení preddavkov na daň inak môže správca dane z úradnej moci alebo na základe písomnej žiadosti daňovníka. Správca dane v rozhodnutí o určení platení preddavkov na daň inak nemôže zmeniť výšku preddavkov na daň, ktoré boli splatné pred vydaním tohto rozhodnutia. Výšku preddavkov na daň môže správca určiť inak iba u predpísaných preddavkov, ktoré ešte neboli splatné. Podanie dodatočného daňového priznania v priebehu zdaňovacieho obdobia, v ktorom došlo k zmene údajov o výške predpokladanej dane nemá vplyv na výšku platenia preddavkov na daň. To znamená, že daňovník, ktorému na základe údajov o predpokladanej dani uvedenej na riadku č. 52 daňového priznania vznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa výšky predpokladanej dane k 1. januáru bežného zdaňovacieho obdobia, je povinný ich platiť do konca zdaňovacieho obdobia naďalej v nezmenenej výške.

19. Žalobca v konaní nepopieral skutočnosť, že s úhradou platby preddavku na daň sa dostal do omeškania, avšak namietal určenie výšky úroku z omeškania. K otázke novej úpravy predpokladanej dane, ktorá je základom pre určenie výšky preddavkov na daň z motorových vozidiel a výšky úroku z omeškania je potrebné uviesť, že v prípade ak žalobca zistil, že jeho predpokladaná daň v riadnom daňovom priznaní nie je uvedená správne, čo malo mať za následok zmenu výšky platenia preddavkov na daň, podaním dodatočného daňového priznania nedošlo k zníženiu výšky platenia preddavkov na daň. Preto bol žalobca povinný naďalej platiť preddavky na daň podľa výšky predpokladanej dane uvedenej v riadnom daňovom priznaní (bez ohľadu na to, že uvedenú skutočnosť uviedol v dodatočnom daňovom priznaní). Pokiaľ žalobca trval na zmene výšky predpokladanej dane mohol požiadať správcu dane o určenie preddavkov na daň inak. Keďže žalobca nevyužil možnosť zmeny výšky predpokladanej dane spôsobom uvedeným v ustanovení § 91 ods. 10 zákona č. 582/2004 Z.z., t.j. nepožiadaval správcu dane o vydanie rozhodnutia, ktorým by výšku predpokladanej dane znížil, predpokladaná daň určená žalobcom v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2009 sa stala základom pre určenie výšky preddavkov a taktiež aj samotného úroku z omeškania.

20. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku, žalobcu, ktorý uviedol, že v predmetnej veci ide len o zosúladenie právneho stavu so skutočnosťou, t.j. nejde o zmenu predmetu dane. V danom prípade, nie je podstatné, či žalobca v riadnom daňovom priznaní len z dôvodu svojho pochybenia uviedol nesprávnu výšku predpokladanej dane. Bez ohľadu na to, či žalobca chcel len zosúladiť právny stav so skutočnosťou, žalobca nevyužil zákonom predpokladané možnosti na zníženie predpokladanej dane, ktorá je základom pre určenie výšky preddavku.

21. K námietke žalobcu týkajúcej sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite vysporiadal s námietkami žalobcu, dostatočným spôsobom opísal a príslušnými zákonnými ustanoveniami právne zdôvodnil postup pri určení výšky úroku z omeškania, rozhodnutie tak spĺňa kritéria zrozumiteľnosti a presvedčivosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočností odvolací súd dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v preskúmvanej veci postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, dostatočne zistili skutkový stav, vec správne právne posúdili, ich závery sú dostatočne presvedčivé a preto je možné tieto rozhodnutia považovať za skutkovo podložené a súladné so zákonom. Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalobca namietal už v odvolacom konaní pred správnym orgánom, rovnako ako v prvostupňovom súdnom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto s poukazom na vyššie uvedené dôvody, ako aj na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p. potvrdil.

24. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

25. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.